

Sodankylän yleisurheiluhistoriaa

Korjaus ja täydennyksiä yleisurheiluhistoriaan

Olemme saaneet runsaasti palautetta juttusarjaan Sodankylän yleisurheiluhistoriaa; korjattavaa, mutta myös mielenkiintoisia täydennyksiä. Mikäli sinulla on jokin asiaan liittyvä muisto, juttu, tarina ja valokuva, jonka olet halukas jakamaan myös muille, lähetä se Sompioon sähköpostilla tai kirjeenä, palautamme kaikki materiaalin omistajille.

Korjaus

Seppo Kallio korjasi yleisurheiluhistoria toisessa jaksossa olleen 10-vuotiaiden yhden viestinviestin nimien, poikien 4 x 400 metrin viestijoukkueessa juoksevat **Antti Kallio**, eikä **Veikko Kallio** kuten lehdessä oli.

Yleisurheilua Sompiossa

Asta Valkonen oli lukeutunut mielenkiinnolla yleisurheilun historiaa, koska jutut varsinkin 1950-luvulta liippasivat hyvin läheltä häntä.

– Toiminnan on täytynyt olla laajaa ja vilkasta, koska Muteniastakin asti saatiin yleisurheiluun kipinä. Nimittäin isäni **Sakari Keskitalo** juoksi 4x100 metrin Lapin Veikkojen viestijoukkueessa vuonna 1953, jolloin he voittivat piirinmestaruuden. Muuallakin Sompiossa yleisurheiltiin. Muistelujen mukaan Korvasen kylässä järjestettiin kesäisin kisat ja ohjelmaan kuuluivat muun muassa Korvasen ympärijuoksu. Kisoihin lähettiin porukalla. Matka taittui kuorma-auton lavalla. Isäni piirongin laatikosta löytyi vieläkin palkintolusikoita, muistelee Asta Valkonen.

Asta Valkosen mukaan Korvasessa pohjustavaa työtä teki maamiesseura, jonka toimintaan urheilu liittyi kiinteästi. Arjen ruumiillinen työ antoi myös vankan

perustan urheilun harrastamiselle. Asta lähetti Sompioon valokuvan voittoisasta pikaviestijoukkueesta.

Keihäänheiton Suomen ennätys Sodankylän kentällä

Mika Särkelä ja koko Mikan perhe harrasti aktiivisesti yleisurheilua 1980- ja 1990-luvuilla, seuraavassa Mikan muistelua yleisurheilun historiasta.

Toisen maailmansodan jälkeen yleisurheilu oli suosittua ja kaikki harrastivat jotakin lajia, Sodankylän urheilukenttä oli lähes ainoita kenttiä missä kilpailutoimintaa pystyttiin harjoittamaan, lisäksi Sodankylässä oli paljon tuomareita kilpailujen läpivientiin.

– Lapin Veikkojen järjestämää kilpailutoimintaa liittyen on olemassa mielenkiintoinen detajli. Aika harva varmaan tietää, että Sodankylässä on tehty myös Suomen ennätys. Rovaniemeläinen **Raija Mustonen** heitti keihästä 51.94 Sodankylässä 1.8.1965. Ohessa on seuraavan päivän Helsingin Sanomien uutinen kisoista, siinä tulos näyttää olevan 51.95 mutta se on tietysti myöhemmin korjattu parillisiin sentteihin sen ajan sääntöjen mukaisesti. Kuten tuloksista huomaa, niin osallistujissa on nimekkäitä urheilijoita. Raija Mustonen (os. Tal-

vensaari) ja hänen siskonsa **Sirkka** ovat Kairalasta ja menevät meriiteiltään sodankyläläisten yleisurheilijoiden edelle, muistelee Mika Särkelä.

Kilpailuja 1980- ja 1990-luvuilla

Mika Särkelä muisteli, että 1980- ja 90-luvulla Lapin Veikot järjesti kesässä kaksi piirikunnallista kilpailua; kesäkuun lopussa ja elokuun alussa.

– Vielä 90-luvun alussa Lapin piirin alueella oli vain neljä kestopäällystettyä kenttää: Rovaniemi, Sodankylä, Saarenkylä ja Posio. Näistäkin Saarenkylä ja Posio saivat kestopäällysteen vasta 1989-90. Varmaan osaksi tämän vuoksi varsinkin elokuun alun kisat houkuttelivat paljon urheilijoita Lapin ja myös Länsi-Pohjan alueelta. Pystyimme myös tarjoamaan tilastokelpoiset tulokset, **Jorma Mäki-kokkila** vastasi sähköisesti ajanotosta Lapin Ravin laitteistolla ja tuulimittari oli käytössä. Muistan, että erityisesti vuoden 1992 elokuun kisat olivat suosittu ja kilpailijoita taisi kaikkiaan olla noin pari sataa. Minulla on sellainen käsitys, että näitä elokuun alun kilpailuita olisi järjestetty hyvin pitkään ja mahdollisesti tämä vuoden 1965 SE-kisakin olisi sellainen. Mahtaako sinulla olla tästä muistikuvaa 1970-luvun osalta? kyselee Mika Särkelä

Lapin Veikot voittivat 4x100 metrin Lapin piirin mestaruuden 1953. Vasemmalta alkaen Arvi Karkkola, Martti Liikala, Kalle Rantala ja Sakari Keskitalo

Vuoden 1984 kentän viikissä kisoihin yritettiin saada myös tähtiluokan urheilijoita mukaan, mutta ainakin **Tiina Lillakin** kohdalla palkkiopyyntö oli sitä luokkaa, ettei siihen ollut mitään mahdollisuutta vastata. Maantieteellisten ja ta-

loudellisten realiteettien vuoksi kilpailijat ovat pääsääntöisesti olleet lappilaisia urheilijoita

Mika Särkelä muistelee, että Savukosken Kuuhun junioritoiminta oli todella vilkasta 80-luvun jälkimmäisellä puoliskolla. Sa-

vukoskelaiset kilpailivat ja harjoittelivat myös Sodankylän kentällä, vaikka Savukoskella on omakin hiukan vaatimattomampi kenttä. En muista tarkkaan, voittiko Savukoski koskaan 10-16-vuotiaiden viiden kunnan yleisurheilutottelua, mutta ainakin he laitoivat kovasti kampoihin paljon suurempaa Sodankylää vastaan. Savukosken nuorista urheilijoista pisimmälle pääsi **Pekka Alaräisänen**.

Sarjakilpailuja joka viikko

Kari Nikkarinen muisteli kuinka urheilu todella täytti monen kaverin elämän ja maailman. Urheiltiin jokaikinen päivä ja lajien kirjo oli melkoinen.

– 1960-luvulla meitä innostivat niin sanotut sarjakilpailut, joita järjestettiin joka viikko. Sarjat ilmoitettiin kesän alussa ja viikoittain lajit vaihtuivat. Innostus oli kova ja kentällä oli väkeä. Siltä ajalta on jäänyt mieleeni neljä henkilöä, jotka olivat sarjakilpailuissa vuodesta toiseen toimitsijoina, **Martti Liikala**, **Pellervo Erkkilä**, **Arvi Karkkola** ja **Arvo Nuutila** olivat kelloineen ja mittanauhoineen sarjakilpailujen vakiokalustoa. Näiden urheiluystävien

HELSINGIN SANOMAT

Maanantaina elokuun 2 pnä 1965

Laakso ja Juutilainen 400 metriä aikaan 48.2

Kylmänä, sateisena elokuun sunnuntaina näki yksi uusi Suomen ennätys yleisurheilussa päivänvalon samoin kuin yksi kärkituloskin: Raija Mustonen heitti Sodankylässä SE:n 51.95 ja Ylivieskassa Reino Suuripää pyöräytti moukarinsa 62.04:n päähän kehästä. Tulos on kolmanneksi paras, mitä Suomessa koskaan on heitetty: edellä ovat vain Pekka Salonen 63.76 ja Kalevi Horppu 62.66.

Suuripään voittama moukarikilpa oli muutenkin hyväntasoinen, sillä kuusi miestä kaikkiaan ylitti 56 metrin rajan. Kesän parhaitaan tekivät lisäksi Seppo Matinelli ja Antero Niskala.

Seinäjoella juostiin meikäläisin voimin erinomainen 400 metrin kilpailu, jossa kuusi miestä taittoi matkan ajassa 49.5 tai paremmin. Juoksun voitti Itä-Saksan Both, mutta toiseksi tullut Pekka Juutilainen ylti aikaan 48.2. Aivan sama tulos kirjattiin kaukana Ateenassa sotilasmestaruuskisoissa Olavi Laakson nimiin.

Keihäänheittossa ei pitkästä aikaa kuultu hulppukaarista, mutta 70-metriseimme joukko laajentuu ja vahvistuu koko ajan. Vasta 21-vuotias Seppo Sollo nakkasi komean oman ennätöksensä 73.44 ja Lapin Susien Heikki Könönen ylitti ensi kerran elässään 70 metrin rajan, vieläpä reilunpuoleisesti 71.86.

Ylivieskan Kuula:

Moukari: 1) Reino Suuripää, TPU, 62,04 2) Kauko Harlos, HIFK, 60,59 3) Pekka Nurmi, TPU, 59,09 4) Antti Matinelli, TyrnTem, 58,02 5) Antero Niskala, AlavViri, 57,60 6)

Osmo Rytönen, KNMKY, 56,21. 25,000 m: 1) Viljo Vesänen, JKU, 1,23,34 2) Juhani Häkkinen, Toiv. Riv, 1,24,25 4) Bruno Holmroos, EIF 1,25,07. 200 m: 1) T. J. Virkkala, YK 1,57,2. Pituus: 1) Olli-Pekka Hartikainen, LP, 739.

Puolan naiset ja miehet

3.000 m:n esteet: 1) M. Werriott, E. 8,47,4; 2) E. Szklarczyk, P. 8,47,8.